

Reinlav. Foto: Public domain, CC0, via Wikimedia Commons.

Reinlav i villreinkommuner

Økosystem: Fjell
Egenskap: B2 Strukturelle egenskaper

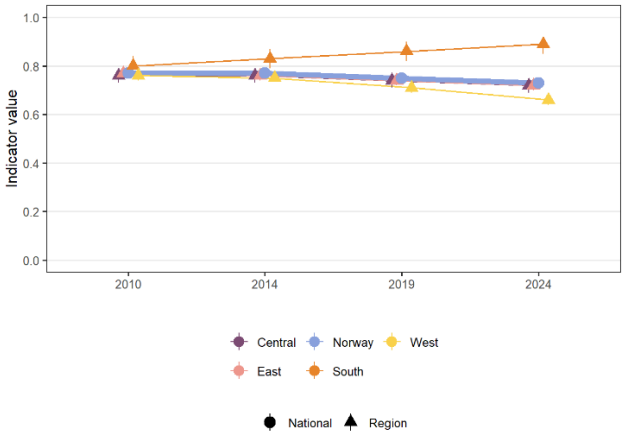
År: 2024

0,73

[0,72 - 0.74]

Om indikatoren

Reinlav er en gruppe busklav som i fjellet danner lavheier. Disse er vanlige og viktige elementer i alpine økosystemer hvor de blant annet en viktig matkilde for rein. Denne gruppen lav er karakteristisk hvit i fargen. Dette gjør dem viktige for klimaregulering ved å øke overflatens albedo. Den lyse fargen gjør dem også lett gjenkjennelige ved hjelp av fjernmåling.

Figur 1. Endring i indikatorverdier (y-aksen) fra 2010 til 2024 for fem regioner i Norge.

Påvirkningsfaktorer

Dekning og biomasse av lav påvirkes av flere menneskeskapte drivere, inkludert klimaendringer og arealbruksendringer.

Klimaoppvarming og redusert beitetrykk fra husdyr kan føre til gjengroing med busker og trær, som igjen vil føre til redusert lavdekke. Lavdekket også kan reduseres som følge av overbeiting fra rein.

Hvordan måles indikatoren

Lavbiomasse estimeres fra Landsat-satellittbilder ved hjelp av kunstig intelligens. Dette har blitt gjort for alle årene fra 1984 til 2024, innenfor kommuner med villrein. Områder dominert av tamrein er ikke inkludert. Variabelen er definert som andelen areal med lavhei i god tilstand, i henhold til Kvalitetsnorm for villrein.

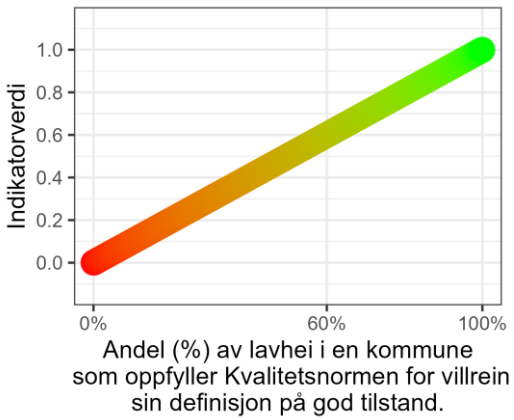
Sist oppdatert: 05.11.2026

Hvordan beregnes indikatoren

Referansetilstand og skalering

I referansetilstanden har alle reinlavheier i en kommune god tilstand etter Kvalitatsnormen for villrein sin definisjon. X_{100} er fastsatt til 100 % som betyr at alle lavheier har god tilstand. Skaleringsverdien X_0 er definert som fravær av lavhei i god tilstand. Se figur 2.

Les mer om hvordan indikatoren beregnes her

Figur 2. Generisk figur som illustrerer forholdet mellom variabelverdiene og indikatorverdiene.

Hvordan skal endringer i indikatorverdien tolkes

En indikatorverdi på 1 betyr at andelen areal med lavhei i god tilstand (det vil si med tilstrekkelig lavbiomasse) er lik eller større enn det som er estimert under referansetilstanden. En indikatorverdi som nærmer seg null indikerer en reduksjon i denne andelen, inntil en verdi på 0, som betyr at alle arealer er i dårlig tilstand eller at lavheiene er borte.

Usikkerhet

Den største kilden til usikkerhet i denne indikatoren skyldes at det ikke forekommer data fra kommuner som ikke er klassifisert som villreinkommuner. Det er for eksempel ingen data fra Nord-Norge. Denne usikkerheten er ikke kvantifisert. Den rapporterte usikkerheten er estimeringsusikkerhet.

Kilde

Kolstad, A. 2026. Lichen biomass [Reinlav I villreinkommuner] (ID: NO_LAVH_001) v. 1.0.0. ecRxiv: https://github.com/NINAnor/ecRxiv/tree/main/indicators/NO_LAVH_001

Anbefalt sitering

Kolstad, A. og Bjørkvoll, E. (red). 2026. Faktaark for Reinlav i villreinkommuner. Økologisk tilstand i fjell for 2026. Norsk Institutt for Naturforskning.

Sist oppdatert: 05.11.2026